

Hoogheemraadschap van
Rijnland

Uitvoeringsmaatregelen in de Merenwijk en Slaaghpolder

projectnummer: 00.09009/872

Projectplan op basis van artikel 5.4 van de Waterwet

Inhoudsopgave

0. Samenvatting	3
1. Inleiding en leeswijzer	4
2. Projectomschrijving (wat gaan we doen)	6
2.1 Aanleiding en doel van het project.....	6
2.2 Wat is een projectplan?.....	6
2.3 Inhoud en omvang van het project.....	7
3. Beleidskader.....	9
4. Projectuitvoering (hoe gaan we het doen)	10
4.1 Uitgevoerde onderzoeken	10
4.2 Uitgangspunten.....	10
4.2.1 Algemeen.....	10
4.2.2 Planning.....	10
4.2.3 Aanbesteding.....	10
4.2.4 Randvoorwaarden	11
4.2.5 Legger	11
4.3 Realisatie	11
4.4 Samenwerking	11
4.5 Onderhoud	11
5. Consequenties voor derden en beperking nadelige effecten	12
5.1 Impact op de omgeving	12
5.2 Beperking nadelige effecten.....	12
5.3 Nadeelcompensatie	12
6. Besluitvormingsprocedure	14
7. Bijlagen	15

0. Samenvatting

Het hoogheemraadschap van Rijnland gaat een aantal technische maatregelen uitvoeren om het watersysteem in de Merenwijk en Slaaghpolder te verbeteren. Deze polders zijn gelegen in Leiden.

Op hoofdlijnen zijn de volgende maatregelen uitgedacht:

- verbreden, baggeren en verdiepen van watergangen;
- opwaarderden "overig water" naar "hoofdwatergang";
- aanleg van een duiker;
- opheffen van een hoogwatervoorziening en een doorspoelgemaal.

Dit doet Rijnland in het kader van watergebiedsplan Kust, waarbinnen knelpunten in het watersysteem worden aangepakt. Dit projectplan beschrijft de maatregelen en geeft aan welke afwegingen in de voorbereiding zijn gemaakt. Het projectplan gaat verder in op de gevolgen die het project heeft op de omgeving en welke maatregelen getroffen worden om nadelige gevolgen te voorkomen.

1. Inleiding en leeswijzer

Het hoogheemraadschap van Rijnland (Rijnland) is verantwoordelijk voor het beheer van de watersystemen in zijn beheergebied. Voor het verbeteren van de waterhuishouding in de Merenwijk en Slaagpolder (zie figuur 1 en 2) is het nodig dat maatregelen worden getroffen. Deze polders zijn gelegen in Leiden. De maatregelen bestaan uit het wijzigen en aanleggen van waterstaatswerken.

De maatregelen zijn op tekening gezet en opgenomen in de bijlagen. Het betreft de volgende tekeningen:

- 1606661A10-02_02-M-BZ08
- 1606661A10-02_02-M-BZ09
- 1606661A10-02_02-M-MW04
- 1606661A10-02_02-M-MW05
- 1606661A10-02_02-M-MW06
- 1606661A10-02_02-M-SL02A
- 1606661A10-02_02-M-SL02B
- 1606661A10-02_02-M-SL03ac

Figuur 1. Situering Merenwijk en Slaagpolder

- Hoofdstuk 1 beschrijft de opbouw van dit projectplan en legt enkele begrippen uit;
- Hoofdstuk 2 geeft een projectomschrijving om een overzicht te krijgen van het gebied en de uit te voeren werkzaamheden;
- Hoofdstuk 3 behandelt de redenen van de uit te voeren werkzaamheden (het beleidskader);
- Hoofdstuk 4 bevat de projectuitvoering die is gekoppeld aan onderzoek, uitgangspunten, realisatie, samenwerking, graven & dempen en onderhoud;
- Hoofdstuk 5 gaat in op de consequenties voor derden en het beperken van nadelige effecten;
- Hoofdstuk 6 licht de besluitvormingsprocedure toe.

Uitleg gebruikte begrippen:

Kunstwerk

Een object dat nodig is om het waterpeil in een bepaald gebied te kunnen handhaven. Denk hierbij aan, gronddammen, duikers, stuwen, overstortputten, inlaten etc.

Peilscheiding

De fysieke scheiding tussen twee peilvakken met een verschillend peil. Dit kan een grondlichaam (gronddam) zijn, maar bijvoorbeeld ook een houten stuw.

Peilbesluit

Het officiële document waarin alle peilen in een polder worden vastgelegd.

Peilvak

Een aansluitend gebied met één waterpeil.

Peilvakgrenzen

De peilscheidingen gezamenlijk worden ook wel de peilvakgrenzen genoemd.

Peilafwijking

Binnen één peilvak kan van het generieke peil worden afgeweken. Deze afwijking wordt mogelijk gemaakt middels een vergunning.

Watersysteem

Alle watergangen en wateren met onderlinge samenhang in een polder inclusief de daarbij behorende kunstwerken.

Watersysteemanalyse

Een analyse van het watersysteem, waarbij eventuele knelpunten inzichtelijk worden gemaakt.

Waterstaatswerk

Een oppervlaktewaterlichaam, waterbergingsgebied, waterkering of kunstwerk. Deze waterstaatswerken zorgen gezamenlijk voor het laten functioneren van het watersysteem.

2. Projectomschrijving (wat gaan we doen)

2.1 Aanleiding en doel van het project

Rijnland is verantwoordelijk voor het beheer van het oppervlaktewaterpeil in zijn beheergebied en is verplicht de peilen en peilvakgrenzen vast te leggen in een peilbesluit. Rijnland geeft invulling aan deze verplichtingen door het opstellen en uitvoeren van een watergebiedsplan. In het watergebiedsplan is voor de Merenwijk en Slaaghpolder tevens een maatregelenpakket bedacht om het watersysteem op orde te krijgen.

Het peilbesluit is op 21 november 2018 vastgesteld en bekend gemaakt in het Waterschapsblad (2019, 1092). Voor het instellen van het peilbesluit zijn diverse werkzaamheden nodig:

Maatregelen Merenwijk en Slaaghpolder

Op hoofdlijnen zijn de volgende maatregelen uitgedacht:

- verbreden, baggeren en verdiepen van watergangen;
- opwaarderen "overig water" naar "hoofdwatgang";
- aanleg van een duiker;
- plaatsen baggerschotten voor een duiker;
- opheffen van een hoogwatervoorziening en een doorspoelgemaal.

Dit project draagt bij aan de verwezenlijking van de in artikel 2.1 van de Waterwet genoemde doelstellingen. De toepassing van deze wet is gericht op:

1. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met;
2. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen;
3. invulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

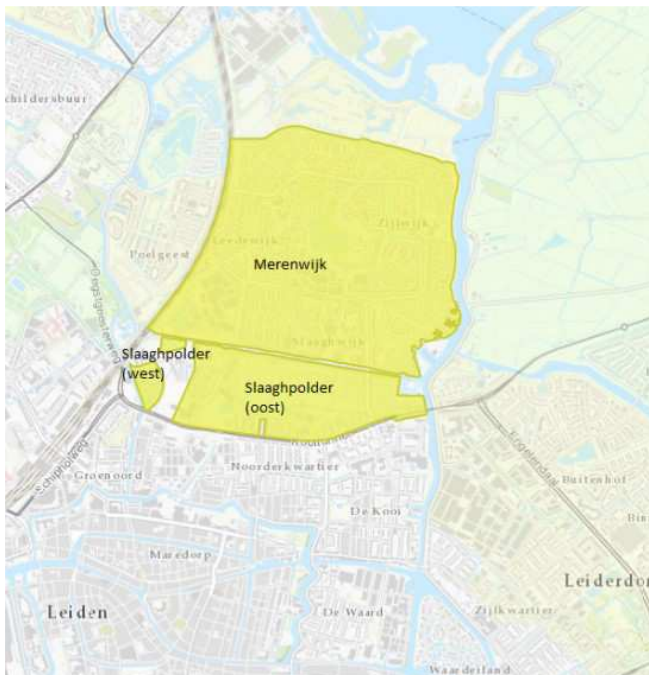
2.2 Wat is een projectplan?

In het kader van dit project worden verschillende wijzigingen doorgevoerd in de waterhuishouding. Op basis van artikel 5.4, eerste lid van de Waterwet dient voor de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk een projectplan opgesteld en vastgesteld te worden. Op grond van het tweede lid van artikel 5.4 bevat dit projectplan:

- een beschrijving van het betrokken werk;
- de wijze waarop het werk wordt uitgevoerd;
- een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

2.3 Inhoud en omvang van het project

De ligging van de polders is weergegeven in onderstaande figuur. De polders bestaan voornamelijk uit stedelijk gebied.

Figuur 2: Locatie Merenwijk en Slaaghpolder

Knelpunten Merenwijk en Slaaghpolder

Voor alle polders wordt een watersysteemanalyse gemaakt. Uit een dergelijke analyse komen wel/geen knelpunten naar voren. In de Merenwijk en Slaaghpolder zijn bij de watersysteemanalyse wel knelpunten geconstateerd. Op hoofdlijnen zijn dit:

- de primaire watergang in de Merenwijk wordt onderbroken door 50 m 'overige watergang'. Volgens het Rijnlandse beleid dient de hoofdwatergang aangeengesloten te zijn;
- in de Slaaghpolder (Oost) bevinden zich enkele stuwen die niet meer in gebruik zijn, maar zich nog wel in de watergang bevinden. Dit vormt een belemmering voor de doorstroming van het water;
- de waterkwaliteit is over het algemeen slecht, met overmatige kroos- en algengroei als voornaamste gevolg. Dit wordt onder meer veroorzaakt door een grote interne belasting: voedselrijk inlaatwater, riooloverstortwater, voedselrijk slib, geringe waterdieptes en verschillende duikers met beperkte doorstroming;
- de boezemtak van waaruit wordt ingelaten naar de Slaaghpolder Oost bevat hoge fosfaat- en E. coli-waarden. Ook zorgt het uitstromend effluent van de nabijgelegen afvalwaterzuiveringsinstallatie voor stankklachten;
- het watersysteem in de Merenwijk en de Slaaghpolder heeft een verminderde doorstroming door duikers die geheel onder water en deels in de bagger liggen en stuwen die geen dienst meer doen;
- aan de noordzijde van de Merenwijk, ter hoogte van de kruising Broekweg en Lobeliadal, is geen duiker aanwezig in de primaire watergang. De hoofdroute loopt via een duiker die 250 m naar het zuiden ligt onder het fietspad. Het water wordt hier met diverse stuwen omgeleid. Voor een betere doorstroming is een extra duiker nodig ter hoogte van de kruising Broekweg en Lobliadal.

In het peilbesluit is besloten om de huidige peilvakgrenzen te handhaven. Echter om eerder genoemde knelpunten op te lossen en de functies van het gebied, qua afvoer beter te faciliteren, zijn onderstaande maatregelen noodzakelijk.

Maatregelen (zie bijlagen)

- Verbeteren doorstroming watergang: Aanbrengen baggerschotten, baggeren, verbreden van de watergang en overig water opwaarderen naar hoofdwatergang (M-MW-05);
- Waterscherm: (drijvend) Keerscherm aanbrengen t.b.v. het afbuigen van voedselrijk water. Hiermee beperken we de verspreiding van dit water. (M-BZ-08)
- Duiker: Nieuwe duiker onder Broekweg (M-MW-04);
- Verdiepen watergang: Watergang Noordwestelijke hoofdwatergang verdiepen (M-MW-06);
- Gemaal verwijderen: Boezem doorspoelgemaal opheffen (M-BZ-09);
- Opheffen hoogwatervoorziening: Opheffen hoogwatervoorziening inclusief het verwijderen van de stuwen (M-SL-03).
- Inlaten: 2 Inlaten afsluitbaar maken (M-SL-02A en M-SL-02B)

3. Beleidskader

Rijnland is vanuit de Waterwet verantwoordelijk voor het beheer van het oppervlaktewaterpeil in zijn beheergebied en is verplicht de peilen en peilvakgrenzen vast te leggen in een peilbesluit. In de wet wordt als doelstelling van het watersysteembeheer aangegeven:

- Voorkomen van wateroverlast of tekorten;
- Bescherming/verbetering van de chemische en ecologische waterkwaliteit;
- Vervulling maatschappelijke functies.

Het voorkomen van wateroverlast wordt in deze hoofddoelen expliciet genoemd. De andere hoofddoelen geven aan dat bij het beheer en derhalve ook de aanpak van wateroverlast, de maatschappelijke functies moeten worden gefaciliteerd. Waar mogelijk wordt synergie gevonden met het baggerprogramma, gemaalrenovaties of werkzaamheden van derden.

4. Projectuitvoering (hoe gaan we het doen)

4.1 Uitgevoerde onderzoeken

De volgende onderzoeken zijn of worden uitgevoerd:

- veldinventarisaties (landmeetprofielen, fotorapportage)
- kabels en leidingenonderzoek;
- verkennend bodemonderzoek;
- verkennend waterbodemonderzoek;
- quick scan flora- en fauna onderzoek;
- quick scan niet gesprongen explosieven;
- archeologisch onderzoek (vooronderzoek en booronderzoek);
- een inventarisatie van de te kappen bomen en de kwaliteit daarvan.

Op basis van deze onderzoeken stelt Rijnland een ontwerp op dat past binnen de kaders van alle wet- en regelgeving. Daarnaast heeft Rijnland met de gemeente overleg gevoerd over de maatregelen en het (tijdelijk) gebruik van gronden. (Alle werkzaamheden vinden plaats in de openbare ruimte.)

4.2 Uitgangspunten

In dit hoofdstuk worden een aantal kaders geschetst waarbinnen Rijnland het project uit gaat voeren.

4.2.1 Algemeen

Voor de uit te voeren werkzaamheden gelden kaders die voortvloeien uit (landelijk/lokaal) beleid/regelgeving en de uitgevoerde onderzoeken. Denk hierbij o.a. de Aanbestedingswet en de Wet Natuurbescherming. Rijnland is verplicht zich aan deze gegeven kaders te houden.

4.2.2 Planning

De planning voor dit project is als volgt;

1. Voorbereidingsfase: Q2 2019
2. Realisatie: 2019 Q3 en Q4

Planning, doorlooptijden en fasering van de uitvoering van de maatregelen in bovenstaand schema zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- o De planning van de uitvoering houdt rekening met vigerende wet- en regelgeving, alsook de bedrijfsvoering van de belanghebbenden in de polder.
- o Tijdens de, voor flora en fauna, gesloten periodes kunnen geen werkzaamheden worden uitgevoerd voor de betreffende werkzaamheden/gebieden, tenzij hiervoor ontheffing is verleend of mitigerende (beschermende) maatregelen zijn uitgevoerd.

4.2.3 Aanbesteding

Voor de uitvoeringsmaatregelen die voortkomen uit het peilbesluit stelt Rijnland een RAW-bestek op en vervolgens, conform beleid van Rijnland, aanbesteed. Hiermee voldoet Rijnland aan de uniforme aanbestedingswetgeving.

4.2.4 Randvoorwaarden

De maatregelen zijn niet vergunningplichtig, een omgevingsvergunning is dan ook niet van toepassing.

4.2.5 Legger

Ten aanzien van de Legger van Rijnland geldt dat de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk kan leiden tot aanpassing van de Legger. De wijzigingen die plaatsvinden in het kader van dit project worden doorgevoerd in de Legger. Deze Legger wordt aangepast als een herziening van de legger aan de orde is, deze wordt apart ter inzage gelegd.

4.3 Realisatie

De werkzaamheden worden zowel vanaf het land, als vanaf het water uitgevoerd. Op de projectlocatie wordt met gangbaar materieel gewerkt. Hieronder vallen bijvoorbeeld een heistelling, een hydraulische graafmachine, een laadschop, een autokraan, een trekker trailer combinatie en/of een grondkar.

De te verwerken materialen betreffen o.a. duikers, beschoeiing, bagger en grond.

Na afronding van de werkzaamheden wordt het terrein in de oorspronkelijke staat hersteld.

4.4 Samenwerking

Rijnland heeft contact gezocht met de gemeente Leiden in verband met de werkzaamheden. Alle werkzaamheden vinden plaats in de openbare ruimte. Daarnaast wordt de duiker overgedragen aan de gemeente.

Gedurende de uitvoering blijft Rijnland verantwoordelijk voor het omgevingsmanagement. Uitvoering van de werkzaamheden verloopt via een derde partij. Met deze partij sluit Rijnland een contract af waarin bevordering van de samenwerking en afstemming met de omgeving wordt geregeld.

4.5 Onderhoud

Onderhoud

De hoofdwatergang wordt door Rijnland onderhouden.

De duiker en de baggerschotten voor de duikers, worden overgedragen aan de gemeente Leiden. Zij gaan deze ook beheren en onderhouden.

5. Consequenties voor derden en beperking nadelige effecten

De realisatie van het project heeft invloed op de omgeving. Bij de uitvoering van de werkzaamheden en de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk worden de belangen van derden in het oog gehouden en waar mogelijk worden nadelige effecten beperkt.

5.1 Impact op de omgeving

De uitvoering van het project in de openbare ruimte kan voor voor enige hinder zorgen. In het algemeen kunnen de volgende vormen van hinder ontstaan:

- verkeershinder;
- trillingshinder;
- geluidshinder;
- stof en vervuiling;
- (bouw)verlichting.

Voor de uitvoering van de voorgenomen maatregelen wordt alleen enige verkeershinder verwacht bij het aanbrengen van de duiker onder het fietspad. Hiervoor is een verkeersplan opgesteld en goedgekeurd door de gemeente.

Na uitvoering is de waterhuishoudkundige situatie verbeterd in vergelijking met de huidige situatie. De nieuwe situatie zorgt voor een robuustere waterhuishouding in de omgeving.

5.2 Beperking nadelige effecten

Rijnland streeft er naar om nadelige effecten voor de omgeving zoveel mogelijk te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de diverse belangen.

Acties die reeds zijn uitgevoerd of nog worden uitgevoerd;

- Schade aan aanwezige beschermde flora en fauna wordt voorkomen door te werken volgens de 'gedragscode flora- en faunawet voor waterschappen' en daarop gebaseerde werkprotocollen van Rijnland. In die werkprotocollen flora- en faunawet staat hoe in de praktijk moet worden omgegaan met de Wet Natuurbescherming en de daarin opgenomen zorgplicht. Aanvullend daarop worden toegesneden ecologische werkprotocollen gevolgd bij de uitvoering. Alle daarin beschreven maatregelen zorgen ervoor dat er geen nadelige effecten zijn voor beschermde flora en fauna, waardoor er geen ontheffing ingevolge de Wet Natuurbescherming nodig is;
- Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de staat van de openbare ruimte, binnen de invloedzone van het te realiseren werk, opgenomen;
- Indien er voor uitvoering van de werkzaamheden watergangen tijdelijk dienen te worden afgesloten worden er voorzieningen getroffen zodat het watersysteem hier geen effecten van ondervindt;
- Er zal overdag worden gewerkt en niet in het weekend en/of tijdens nationale feestdagen.

5.3 Nadeelcompensatie

Vanwege eventuele schadelijke effecten die gepaard gaan met de uitvoering of realisatie van dit project staat het een ieder vrij om met een beroep op artikel 7.14 van de Waterwet en de nadeelcompensatieverordening van Rijnland bij het college van dijkgraaf en hoogheemraden een gemotiveerd en onderbouwd verzoek in te dienen vanwege geleden schade. Dit nadeelcompensatieverzoek wordt door middel van een aparte procedure in behandeling genomen. Na het indienen van het nadeelcompensatieverzoek

wordt deze beoordeeld en wordt bezien of er recht bestaat op een tegemoetkoming in de geleden schade.

In plaats van het beperken van schade door middel van een eventueel toe te kennen schadevergoeding kan ook een minnelijke regeling worden getroffen. Rijnland sluit zoveel als mogelijk aan bij de door Rijnland opgestelde nadeelcompensatierichtlijnen.

6. Besluitvormingsprocedure

Dit projectplan is een besluit op grond van de Algemene wet bestuursrecht. Dit besluit is voorbereid door toepassing van titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht. Het verloop van de procedure op grond van titel 4.1 ziet er als volgt uit:

Dit projectplan is namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden vastgesteld. De vaststelling van dit projectplan is bekendgemaakt in het digitale Waterschapsblad. Het projectplan is in werking getreden na deze bekendmaking. Vervolgens kan gedurende een periode van zes weken door belanghebbenden schriftelijk bezwaar worden ingediend tegen het projectplan bij het college van dijkgraaf en hoogheemraden van het hoogheemraadschap van Rijnland. Indien bezwaar wordt ingediend volgt een bezwaarschriftenprocedure die uitmondt in een heroverweging van het projectplan door het college van dijkgraaf en hoogheemraden. Uit deze heroverweging volgt een gegrond- of een ongegrondverklaring van het bezwaar. Tegen een beslissing op bezwaar kunnen belanghebbenden beroep instellen bij de rechtbank Den Haag.

7. Bijlagen

1. Tekeningen

- 1606661A10-02_02-M-BZ08
- 1606661A10-02_02-M-BZ09
- 1606661A10-02_02-M-MW04
- 1606661A10-02_02-M-MW05
- 1606661A10-02_02-M-MW06
- 1606661A10-02_02-M-SL02A
- 1606661A10-02_02-M-SL02B
- 1606661A10-02_02-M-SL03ac